

คุณลักษณะ คุณภาพ และบทบาทการวิจัยที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย Characteristics, Quality and Roles of Research on Development of Hotel Business in Thailand

♦ ศิริพงษ์ รักใหม่

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย วิทยาลัยดุสิตธานี

Siripong Rugmai

Vice President for Research Division, Dusit Thani College, E-mail: siripong.ru@dtc.ac.th

Abstract

This research aims 1) to study the characteristics and synthesis of research related to hotel business in Thailand and 2) to analyze and synthesize the role of research on hotel business development in Thailand. A total of 160 research full reports was devoted to hotel business during 2006 - 2016, based on the analysis and synthesis of the meta-analysis method and content analysis. The research data were collected from the research characteristics form, research quality evaluation form and research observation form. The quality of the research instruments was verified by means of content validity (IOC = 1.0) and reliability (α = 0.905). Data were analyzed and synthesized by descriptive statistics; frequency, percentage, mean and standard deviation. Including chi-square test, t-test and ANOVA.

The results show that higher education institutions play an important role in the production of research on the hotel business. While the field of hospitality and tourism also plays a lesser role in the production of research than in other disciplines, especially in the field of Business Administration or Management, Marketing and Architecture. Most of the research were in the form of dissertations researched on organizational or management issues. Management or personnel development, and marketing or consumer behavior.

The study results of the role of research in the value of research found that most researches focused on academic values and were for educational purposes rather than research for development of hotel business. The results of the evaluation of research quality as a whole. Most research had high quality. There were some major shortcomings which were caused by the lack of knowledge and research skills of the researcher, namely determining

research problem without being linked to literature review. And the design of the research is not appropriate to the research topic and research objectives.

Keywords : Roles of Research, Development, Hotel Business

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย และ 2) วิเคราะห์และสังเคราะห์บทบาทของงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย ศึกษาค้นคว้างานวิจัยฉบับเต็มที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในช่วงปี พ.ศ. 2549 - 2559 จำนวน 160 เรื่อง อาศัยการวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยตามวิธีการวิเคราะห์ห่อถัก และการวิเคราะห์เนื้อหา เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบบันทึกการสังเกตงานวิจัย มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยด้วยวิธีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC = 1.0) และความน่าเชื่อถือ ($\alpha = 0.905$) วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทั้งสถิติทดสอบไคสแควร์ t-test และ ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการผลิตงานวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรม ในขณะที่สาขาวิชาการด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยวยังมีบทบาทในการผลิตงานวิจัยน้อยกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาบริหารธุรกิจหรือการจัดการ สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนงานวิจัย งานวิจัยที่เผยแพร่ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของวิทยานิพนธ์ โดยส่วนใหญ่ศึกษาวิจัยในประเด็นด้านการจัดองค์กรหรือการบริหารจัดการ ด้านการจัดการหรือพัฒนาบุคลากร และด้านการตลาดหรือพฤติกรรมผู้บริโภค

ผลการศึกษาบทบาทของการวิจัยในด้านคุณค่าของงานวิจัย พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นคุณค่าเชิงวิชาการและเป็นไปเพื่อประโยชน์ทางด้านการศึกษามากกว่าการนำผลวิจัยไปใช้พัฒนาธุรกิจโรงแรม ส่วนผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในภาพรวมนั้น งานวิจัยส่วนใหญ่มีคุณภาพอยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยพบข้อบกพร่องสำคัญบางประการซึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดความรู้และทักษะทางการวิจัยของผู้วิจัย ได้แก่ การกำหนดปัญหาวิจัยโดยขาดความเชื่อมโยงกับการทบทวนวรรณกรรม และการออกแบบการวิจัยที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมกับประเด็นการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย

คำสำคัญ : บทบาทการวิจัย การพัฒนา ธุรกิจโรงแรม

บทนำ

ธุรกิจโรงแรมเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมบริการที่ขยายตัวและเติบโตตามภาวะการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทย ธุรกิจโรงแรมจึงถือเป็นธุรกิจหลักสำคัญที่รองรับการเติบโตของนักท่องเที่ยวและธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิด โดยในปี พ.ศ. 2559 ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดการณ์ว่าธุรกิจโรงแรมจะมีรายได้ประมาณ 5.37 -

5.44 แสนล้านบาท เติบโตร้อยละ 4.7 - 6.0 จากปี พ.ศ. 2558 (Thansejtitak, 2016, March 2) อย่างไรก็ตามแม้โดยภาพรวมธุรกิจโรงแรมจะมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องตามจำนวนนักท่องเที่ยว แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยประสบกับปัญหาหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะการแข่งขันที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากจำนวนโรงแรมที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นตามการเติบโตของการท่องเที่ยวและภาวะเศรษฐกิจ รวมทั้งเผชิญกับวิกฤติการณ์สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจโรงแรมหลายครั้ง การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องมีการลงทุนทางด้านการวิจัยและพัฒนา สัดส่วนของค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติของประเทศพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประชาคมยุโรปมีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 และประมาณ 2 ใน 3 เป็นการลงทุนโดยภาคเอกชน (Czarl and Belovecz, 2007) ในขณะที่นโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555 - 2559) กำหนดให้มีการสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยให้มีความมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพอุตสาหกรรมบริการที่ครอบคลุมถึงการท่องเที่ยว เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์หลัก และกำหนดให้การบริหารจัดการท่องเที่ยว เป็นหนึ่งในกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น 13 กลุ่มเรื่อง (National Research Council of Thailand, 2012) การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย ที่เป็นการวิจัยเพื่อมุ่งพัฒนาธุรกิจโรงแรมอย่างจริงจังและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงยังคงมีอยู่น้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเพื่อการศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรด้านการโรงแรม บทบาทของการวิจัยที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยจึงมีน้อย อย่างไรก็ตามในช่วง 3 - 4 ปีที่ผ่านมา การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและการกำหนดให้มีมาตรฐานสมรรถนะอาเซียนสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพการท่องเที่ยว (Institution for Tourism Professional Training, 2012) ส่งผลให้เกิดความตื่นตัวในการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาบุคลากรด้านโรงแรม เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (Rugmai, 2014) รวมทั้งมีการส่งเสริมให้มีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมของธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยวเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนหลายโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (Tulayawasinpong, 2011)

การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมจึงนับเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยทำให้การพัฒนาธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยมีความมั่นคงและยั่งยืน จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรม พบว่า ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาการวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยวเป็นไปเพื่อการศึกษาของหลักสูตรต่าง ๆ ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว ในขณะเดียวกันยังมีการศึกษาวิจัยเพื่อการรวบรวมและจัดระบบผลงานวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรมน้อยมาก ผลการศึกษาพบว่า มีผลงานวิจัยที่รวบรวมหรือสังเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับโรงแรมและการท่องเที่ยว อาทิ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (The Thailand Research Fund, 2002) ได้ประมวลผลงานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2529 - 2544 ในขณะที่ สุรีย์ เข้มทอง (Khemthong, 2009) ได้ศึกษาวิจัยการสังเคราะห์ผลงานวิจัยด้านการตลาดของธุรกิจโรงแรมช่วง พ.ศ. 2545 - 2550 เป็นต้น การศึกษาเพื่อการสังเคราะห์ผลงานวิจัยจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการวิจัยในการเก็บรวบรวมและจัดระบบผลงานวิจัย (Cooper and Hedges, 1994; Wiratchai,

1999) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรม การวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาบทบาทของการวิจัยที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย เพื่อวิเคราะห์ และสังเคราะห์บทบาทการวิจัยโดยการเรียบเรียงให้เป็นระบบ สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลด้านการวิจัยธุรกิจโรงแรม อันจะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาระบบการส่งเสริมการวิจัยสำหรับการพัฒนาธุรกิจโรงแรมต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์บทบาทของงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย ครอบคลุมทั้งรายงานวิจัยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ และบทความวิจัย ที่มีการเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเอกสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในอินเทอร์เน็ตที่สามารถเข้าถึงรายงานฉบับเต็ม (Full text) ได้ ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบงานวิจัยตามคุณลักษณะสำคัญ ๆ เช่น แหล่งที่มาของงานวิจัย ประเภทการวิจัย แบบแผนและสถิติวิจัย เครื่องมือวิจัย เป็นต้น
3. ศึกษาบทบาทของการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในบริบทของบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมโดยจำแนกเป็นด้านสำคัญ ๆ เช่น การบริหารจัดการ การตลาด และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น
4. มุ่งศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมย้อนหลังไปประมาณ 9 ปี กล่าวคือ เน้นศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2550 – 2559 เป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่มีการจัดระบบฐานข้อมูลการวิจัยที่มีการเผยแพร่ให้สามารถสืบค้นได้

การทบทวนวรรณกรรม

การดำเนินธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยเริ่มปรากฏหลักฐานชัดเจนในสมัยรัชกาลที่ 4 โดยมีการลงประกาศชื่อโรงแรมและที่ตั้งในหนังสือพิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2406 และเริ่มมีการเปิดให้บริการโรงแรมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ต่อมาในปี พ.ศ. 2419 ได้มีการก่อสร้างโรงแรมโอเรียนเต็ล (Oriental Hotel) เป็นโรงแรมที่ได้มาตรฐานเทียบเท่ากับต่างประเทศ ในยุคแรกโรงแรมส่วนใหญ่ดำเนินการโดยชาวต่างชาติ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2465 พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากรกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ผู้บัญชาการการรถไฟ ได้สร้างโรงแรมหัวหิน ขึ้นเป็นโรงแรมของไทยเป็นแห่งแรก ต่อมาใน พ.ศ. 2469 พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากรฯ ได้ทรงปรับปรุงวังพญาไท ให้เป็นโรงแรมพญาไท (Palace Hotel) และ พ.ศ. 2470 ได้ทรงสร้างโรงแรม

ราชธานี เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งแห่ง พระองค์จึงได้รับการขนานนามว่าเป็นบิดาแห่งการโรงแรมของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2478 ได้มีการตราพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2478 ผลจากการขยายตัวของการท่องเที่ยว หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 และความเจริญทางด้านการคมนาคม ทำให้ธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยมีการเจริญเติบโตตามการพัฒนาประเทศนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 กำหนดความหมายของโรงแรม ไว้ว่าหมายถึง สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน ธุรกิจโรงแรม (Hotel Business) จัดเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมบริการ (Hospitality Industry) ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (Tourism) นับเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และมีการเจริญเติบโตสูงอย่างต่อเนื่อง ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมบริการ และการท่องเที่ยวมีเป็นจำนวนมาก โดย Walker (2009) ได้จำแนกประเภทอุตสาหกรรมบริการออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามลักษณะของธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจการเดินทางและการท่องเที่ยว (Travel and Tourism) ธุรกิจที่พักแรม (Lodging) ธุรกิจการจัดการประชุม (Assembly and Event Management) ธุรกิจภัตตาคารและการให้บริการ (Restaurants and Managed Services) และ ธุรกิจนันทนาการ (Recreation)

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาธุรกิจหรือการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรม ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับบริบทของบริการ เนื่องจากธุรกิจโรงแรมจัดเป็นธุรกิจบริการประเภทหนึ่งที่ต้องไม่ได้อาศัย (Kotler & Keller, 2006) แนวคิดทฤษฎีสำคัญ ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรม และเป็นปัจจัยหลักสำคัญที่มักถูกใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรม ได้แก่ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริการ พฤติกรรมของผู้ใช้บริการ ความพึงพอใจในการใช้บริการ และกลยุทธ์ทางการตลาด นอกจากนี้ยังมีการศึกษาวิจัยในบริบทที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงแรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อีกด้วย

การศึกษาถึงบทบาทการวิจัยที่มีต่อประเทศและการพัฒนาของการวิจัยในประเทศไทย พบว่า ในช่วงเกือบหนึ่งศตวรรษที่ผ่านมา โดยเฉพาะในยุคเริ่มต้นจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย บทบาทการวิจัยทั้งของสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนยังคงมีอยู่น้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเพื่อการศึกษาและกระจุกตัวอยู่เพียงในสถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง (Sinlarat, 1973) แม้ว่าในยุคต่อมาประเทศไทยได้มีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว แต่บทบาทการวิจัยของประเทศที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศยังมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับต่างประเทศ (Polisarum, 2006) อย่างไรก็ตามหลังการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2542 ประเทศไทยได้มีการปฏิรูประบบการวิจัยโดยการจัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย ทำให้เกิดการบูรณาการในการบริหารจัดการงบประมาณและระบบการวิจัยอย่างมีเอกภาพ ส่งผลให้การส่งเสริมการวิจัยของไทยเป็นไปเพื่อตอบสนองโจทย์ปัญหาวิจัยของประเทศมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และชุมชนมากขึ้น (Rugmai, 2015) ทั้งนี้ Cooper & Schindler (2011) ได้อธิบายลักษณะของงานวิจัยที่ดีไว้ว่าต้องเป็นงานวิจัยที่มีมาตรฐานตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ มีกระบวนการวิจัยที่มีระบบบนพื้นฐานของหลักฐานข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ พร้อมอธิบายถึงคุณลักษณะสำคัญของงานวิจัยที่ดีไว้อย่างชัดเจน

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพงานวิจัย พบว่า กระบวนการวิจัยมีส่วนสำคัญที่ส่งผลต่อคุณค่าหรือคุณภาพของงานวิจัย โดย ชัยเสณัฐ พรหมศรี (Promsri, 2014) ได้กล่าวถึงข้อบกพร่องของการทบทวนวรรณกรรมที่นำไปสู่การพัฒนางานวิจัยที่ไม่มีคุณภาพของนักวิจัยส่วนใหญ่ ในขณะที่ สุวิมล ว่องวานิช และ นงลักษณ์ วิรัชชัย (Wiratchai, 1999) ให้ความเห็นว่าคุณภาพของงานวิจัยและวิทยานิพนธ์มักขึ้นอยู่กับบทบาทของที่ปรึกษาและการพัฒนาทักษะการวิจัยของผู้วิจัย

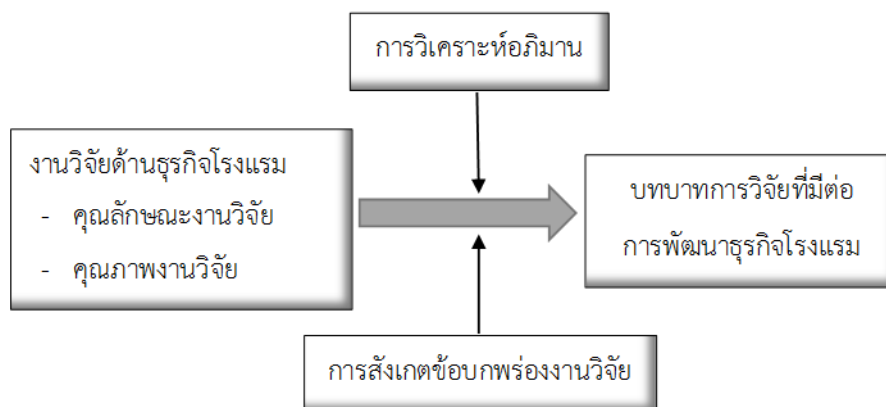
การศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า มีนักวิชาการด้านการวิจัยหลายท่านได้อธิบายถึงการสังเคราะห์งานวิจัยไว้ใกล้เคียงกัน อาทิ Cooper & Hedges (1994) อธิบายว่า การสังเคราะห์งานวิจัย หมายถึง การค้นหาความสอดคล้องและพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลง หรือความแตกต่างของผลการศึกษางานวิจัยที่คล้ายกัน เพื่อบูรณาการงานวิจัยหลายเรื่องให้สามารถสรุปและอ้างอิงได้ ในขณะที่ นงลักษณ์ วิรัชชัย (Wiratchai, 1999) ให้ความหมายว่า การสังเคราะห์งานวิจัยเป็นการศึกษาข้อเท็จจริงจากการรวบรวมงานวิจัยหลายเรื่องเพื่อศึกษาวิเคราะห์ และนำเสนอข้อสรุปอย่างมีระบบ นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงเทคนิคการสังเคราะห์งานวิจัยในความหมายของการวิเคราะห์อภิमान (Meta-analysis) ซึ่งถูกนำเสนอโดย Glass ไว้ว่า หมายถึง การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่มีการรวบรวมงานวิจัยหลายเรื่องด้วยการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อให้ได้ข้อสรุปของผลการวิจัยที่ถูกต้อง เพียงตรง และน่าเชื่อถือ (Glass, McGaw and Smith, 1981) ในขณะที่ อุทุมพร จามรมาน (Jamornman, 1988) ได้จำแนกการสังเคราะห์งานวิจัยออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) การสังเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Synthesis) ซึ่งนิยมใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ 2) การสังเคราะห์เชิงปริมาณ (Qualitative Synthesis) ซึ่งนิยมใช้เทคนิคการวิเคราะห์เมตา (Meta Analysis) ทั้งนี้ นงลักษณ์ วิรัชชัย (Wiratchai, 1999) ระบุถึงขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัยไว้ว่า มีกระบวนการสำคัญเช่นเดียวกับการวิจัยทั่วไป 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดปัญหาวิจัย 2) การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิด 3) การรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสังเคราะห์งานวิจัย และ 5) การสรุปผล

การศึกษาค้นคว้าเพื่อทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การสังเคราะห์งานวิจัยด้านโรงแรมโดยตรงยังมีอยู่น้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการสังเคราะห์ผลงานวิจัยในภาพรวมของธุรกิจการท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น สุรีย์ เข้มทอง (Khemthong, 2009) ได้ทำการสังเคราะห์ผลงานวิจัยด้านการตลาดของธุรกิจโรงแรม ส่วนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (The Thailand Research Fund, 2002) ได้ทำการสังเคราะห์ผลงานวิจัยเพียงการจำแนกประเภทของการวิจัย ซึ่งจะเห็นได้ว่าการสังเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา ยังขาดการศึกษาวิจัยที่มีการเรียบเรียงและจัดระบบฐานข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรม ที่สามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการวิจัยสำหรับธุรกิจโรงแรมในอนาคต

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาธุรกิจโรงแรมในครั้งนี้ จึงมุ่งศึกษาเพื่อสังเคราะห์งานวิจัย โดยการรวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมเพื่อนำมาทำการวิเคราะห์ จัดระบบ และสังเคราะห์ให้ได้

ข้อสรุปอย่างมีระบบ โดยจำแนกกลุ่มผลงานวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรมออกเป็นด้าน ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรม เช่น ด้านการจัดโครงสร้างองค์กรและการบริหารจัดการของธุรกิจโรงแรม ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริการ ด้านพฤติกรรมผู้ให้บริการและการตลาด ด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านการอนุรักษ์พลังงานและการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

กรอบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมโดยการศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัย และประเมินคุณภาพงานวิจัย เพื่อให้เห็นภาพของบทบาทการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา อาศัยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาน ซึ่งเป็นวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังใช้วิธีการสังเกตข้อบกพร่องของงานวิจัย ที่เป็นสาเหตุทำให้งานวิจัยด้านธุรกิจโรงแรมมีคุณภาพน้อย เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาไปสังเคราะห์เป็นบทบาทของการวิจัยที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรมต่อไป

นิยามศัพท์

คุณลักษณะของงานวิจัย หมายถึง ข้อมูลที่บ่งบอกรายละเอียดของงานวิจัยที่ศึกษา ได้แก่ จำนวนงานวิจัยในแต่ละปี หน่วยงานผลิตงานวิจัย แหล่งที่มาของทุนวิจัย และประเภทการวิจัย เป็นต้น

คุณภาพของงานวิจัย หมายถึง การประเมินงานวิจัยตามหลักการวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการวิจัย โดยพิจารณาตั้งแต่ชื่อเรื่องวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ไปจนถึงรายงานผลการวิจัย พร้อมทั้งมีการประเมินคุณค่าของการวิจัย

บทบาทการวิจัย หมายถึง ความสำคัญหรือประโยชน์ของการวิจัยที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการดำเนินงานหรือพัฒนาธุรกิจโรงแรมด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากผลการวิจัยทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ธุรกิจโรงแรม หมายถึง การดำเนินงานของผู้ประกอบการสถานที่พักแรมที่ให้บริการห้องพัก อาหารและเครื่องดื่ม หรือการจัดประชุม สัมมนา และงานเลี้ยงต่าง ๆ อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547

การพัฒนาธุรกิจ หมายถึง การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น อันเป็นผลมาจากประโยชน์ของการวิจัย

งานวิจัย หมายถึง รายงานการศึกษาค้นคว้าที่เป็นผลมาจากการวิจัย ที่มุ่งศึกษาหาคำตอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม ซึ่งเป็นผลงานวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2549 – 2559

การวิเคราะห์อภิमान หมายถึง วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณตามแนวคิดของกลาส แมคกอร์ว และสมิธ (Glass, McGaw & Smith, 1981)

การสังเคราะห์งานวิจัย หมายถึง การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมงานวิจัย เพื่อนำมาวิเคราะห์ ประเมิน และนำเสนอข้อสรุปอย่างมีระบบให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) อาศัยวิธีการสังเคราะห์งานวิจัย (Research Synthesis) โดยการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมที่เผยแพร่ในแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มาศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์อภิमान (Meta-analysis) ทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อการนำเสนอข้อสรุปอย่างมีระบบให้ได้ข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่กว้างขวางและกลุ่มลึกละเอียดกว่าที่ได้รับจากงานวิจัยแต่ละเรื่อง (Wiratchai, 1999) ส่วนการศึกษามหาสารนิเทศการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาธุรกิจโรงแรม จะอาศัยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดกลุ่มและจัดระบบเนื้อหาจากเอกสาร (Krippendorff, 1980) โดยการสรุปบทบทของงานวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรมที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรม

ประชากร

ประชากร ได้แก่ รายงานวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยที่มีการเผยแพร่ผ่านระบบออนไลน์ (อินเทอร์เน็ต) ซึ่งสามารถสืบค้นได้เป็นฉบับเต็ม (Full text) ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเป็นผลงานวิจัยที่เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2550 - 2559 ทั้งที่เป็นงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท โดยใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัยที่มีประเด็นเนื้อหา หรือประชากรที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมเป็นสำคัญ

เครื่องมือวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ที่สร้างขึ้นโดยดัดแปลงมาจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (National Research Council of Thailand, 2012) การเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย ใช้วิธีการสืบค้นจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และคัดเลือกงานวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรมที่สามารถดาวน์โหลดรายงานวิจัยฉบับเต็ม ซึ่งมีการเผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2550 -

2559 แล้วคัดเลือกรายงานวิจัยที่เป็นไปตามเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัยเพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย โดยสรุปได้งานวิจัยตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 160 ตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย อาศัยวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยโดยวิธีการอภิธานของ Glass, McGaw & Smith (1981) ด้วยการอาศัยสถิติและวิธีการดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัย เช่น ปีที่พิมพ์ สถาบันที่ผลิตงานวิจัย สาขาที่ผลิตงานวิจัย แหล่งทุนสนับสนุน และประเภทของการวิจัย เป็นต้น

2. การวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยและการสังเคราะห์งานวิจัย โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานวิจัย ด้วยสถิติ t (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Chi-square Test) ของงานวิจัยตัวอย่าง

3. การวิเคราะห์บทบาทของการวิจัยที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรมด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยวิธีการจัดกลุ่ม และจำแนกบทบาทในแต่ละด้านของงานวิจัยที่มีต่อธุรกิจโรงแรม

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาบทบาทการวิจัยที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย

1.1 คุณลักษณะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2550 - 2559 จำนวน 160 เรื่อง มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมมากที่สุดในปี 2557 คิดเป็นร้อยละ 21.2 รองลงมา คือ ปี 2558 ร้อยละ 15.6 และ ปี 2553 และ 2554 มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ตามลำดับ งานวิจัยที่ศึกษาทั้งหมดมีแหล่งที่มาจากสถาบันอุดมศึกษา จำแนกเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ร้อยละ 86.2 และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนร้อยละ 13.8 สาขาวิชาที่ผลิตผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม มาจากสาขาการโรงแรมหรือการท่องเที่ยวร้อยละ 21.9 ส่วนอีกร้อยละ 78.7 เป็นงานวิจัยจากสาขาอื่น ๆ เช่น สาขาบริหารธุรกิจหรือวิทยาการจัดการ สาขาการตลาด และสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เป็นต้น

ด้านแหล่งทุนวิจัย งานวิจัยตัวอย่างเกือบทั้งหมด หรือร้อยละ 99.4 ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ ร้อยละ 80.6 และเป็นงานวิจัย เพียงร้อยละ 19.4 ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ร้อยละ 70.0 รองลงมา คือ งานวิจัยแบบผสม ร้อยละ 18.8 และงานวิจัยเชิงคุณภาพ ร้อยละ 11.2 ด้านประเด็นการวิจัย ส่วนใหญ่ศึกษาในประเด็นวิจัยเกี่ยวกับการจัดองค์กรหรือการบริหารจัดการในธุรกิจโรงแรม ร้อยละ 33.1 รองลงมา คือ ประเด็นด้านการตลาดหรือพฤติกรรมผู้บริโภค และ

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหรือการพัฒนาบุคลากร จำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 30.0 ที่เหลือศึกษาประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ ร้อยละ 5.6 และอื่น ๆ อีกร้อยละ 1.2

1.2 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาคุณภาพงานวิจัยด้านรูปแบบรายงานวิจัย ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.6 ยังมีข้อบกพร่องอยู่เล็กน้อย รองลงมาร้อยละ 10.0 ยังพบข้อบกพร่องอยู่มาก โดยมีคะแนนประเมินเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 หมายถึง รูปแบบของงานวิจัยตามหลักวิชาการยังมีข้อบกพร่องอยู่เล็กน้อย ซึ่งควรปรับปรุงให้สมบูรณ์ได้

คุณค่าของงานวิจัยในเชิงวิชาการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.2 ได้รับการประเมินว่ามีคุณค่าอยู่ในระดับค่อนข้างสูง รองลงมาร้อยละ 23.8 อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนประเมินเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 หมายถึง งานวิจัยในภาพรวมมีคุณค่าเชิงวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

คุณค่าของงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.0 มีคุณค่าอยู่ในระดับค่อนข้างสูง รองลงมาร้อยละ 37.2 มีคุณค่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนประเมินเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 หมายถึง งานวิจัยในภาพรวมมีคุณค่าที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงอยู่ในระดับปานกลาง

คุณภาพของงานวิจัยในภาพรวม ส่วนใหญ่ร้อยละ 65.6 มีคุณภาพอยู่ในระดับค่อนข้างสูง รองลงมาร้อยละ 31.9 มีคุณภาพของงานวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนประเมินเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 หมายถึง โดยภาพรวมงานวิจัยมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินงานวิจัยตัวอย่าง

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (ร้อยละ)					เฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
	0	1	2	3	4			
รูปแบบรายงานวิจัยมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ	-	-	10.0	80.6	9.4	2.99	0.44	มีข้อบกพร่องอยู่เล็กน้อย
คุณค่าของงานวิจัยในเชิงวิชาการ	-	2.5	23.8	71.2	2.5	2.74	0.54	ปานกลาง
คุณค่าของงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง	-	0.6	37.2	60.0	1.9	2.63	0.53	ปานกลาง
คุณภาพของงานวิจัยในภาพรวม	-	1.9	31.9	65.6	0.6	2.65	0.53	ปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์บทบาทของงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย

2.1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์บทบาทของงานวิจัยตามแหล่งที่มาและประเด็นของงานวิจัย

ตารางที่ 2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภทสถาบันการศึกษากับสาขาที่ผลิตงานวิจัย รูปแบบงานวิจัย และประเด็นการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา	สถิติไคสแควร์	Sig.
สาขาที่ผลิตงานวิจัย	0.204	0.652
รูปแบบงานวิจัย	0.023	0.879
ประเด็นที่ศึกษาวิจัย	12.953	0.012

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ พบว่า สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการผลิตงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย โดยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีบทบาทในการผลิตงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมมากกว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้งนี้สาขาวิชาด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยวยังมีบทบาทในการผลิตงานวิจัยน้อยกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบตามจำนวนงานวิจัยโดยสาขาวิชาที่ผลิตงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม ได้แก่ สาขาวิชาบริหารธุรกิจหรือวิทยาการจัดการ สาขาการตลาด สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขานิเทศศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ สาขาสิ่งแวดล้อม และสาขาจิตวิทยา เป็นต้น งานวิจัยที่เผยแพร่ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของวิทยานิพนธ์ ซึ่งศึกษาวิจัยเพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตร ประเด็นการวิจัยโดยส่วนใหญ่จึงมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาของผู้วิจัย โดยมีประเด็นวิจัยสำคัญ ๆ ได้แก่ ประเด็นด้านการจัดการหรือการพัฒนาบุคลากร และ ประเด็นด้านการตลาดหรือพฤติกรรมผู้บริโภค

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคุณค่าและคุณภาพของงานวิจัยตามประเภทสถาบันอุดมศึกษาและสาขา

การเปรียบเทียบ	ประเภทสถาบันอุดมศึกษา		สาขาที่ผลิตงานวิจัย	
	สถิติ t	Sig.	สถิติ t	Sig.
คุณค่าของงานวิจัยในเชิงวิชาการ	- 0.326	0.745	- 0.285	0.776
คุณค่าของงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง	0.811	0.418	0.682	0.496
คุณภาพของงานวิจัยในภาพรวม	0.130	0.897	0.451	0.652

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาคุณค่าของงานวิจัยและคุณภาพของงานวิจัยตามประเภทสถาบันอุดมศึกษาและสาขาที่ผลิตงานวิจัย พบว่า งานวิจัยที่ผลิตโดยทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตลอดจนสาขาที่ผลิตงานวิจัย มีคุณค่าและคุณภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.2 ผลการสังเคราะห์บทบาทการวิจัยจากการวิเคราะห์เนื้อหา

เมื่อพิจารณาบทบาทของการวิจัยที่มีผลต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรม ในด้านคุณค่าของงานวิจัยพบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมส่วนใหญ่มีคุณค่าในเชิงวิชาการในระดับค่อนข้างสูง (ร้อยละ 71.2) เนื่องจากเป็นงานวิจัยรูปแบบวิทยานิพนธ์ของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีข้อกำหนดตามหลักการวิจัยเชิงวิชาการเป็นกรอบในการทำวิจัย ในขณะที่ผลการประเมินคุณค่างานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง แม้ว่าส่วนใหญ่จะทำวิจัยในประเด็นที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อยู่ในระดับค่อนข้างสูง แต่ก็มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 60.0 ของงานวิจัยทั้งหมด เนื่องจากส่วนใหญ่มุ่งศึกษาปัญหาวิจัยในประเด็นวิจัยตามแนวคิดและทฤษฎีทั่ว ๆ ไป (อาทิ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค เป็นต้น) ไม่ได้มีที่มาของปัญหาวิจัยจากการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรม อย่างไรก็ตามผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในภาพรวมพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีคุณภาพอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (ร้อยละ 65.5) กล่าวคือ งานวิจัยส่วนใหญ่ยังพบข้อบกพร่องในบางด้านอยู่บ้างแตกต่างกันไป

ผลสรุปข้อบกพร่องที่ได้จากแบบบันทึกการสังเกตงานวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นข้อบกพร่องที่มีสาเหตุมาจากผู้วิจัยขาดความรู้และทักษะทางการวิจัย ส่งผลให้งานวิจัยบางเรื่องมีข้อบกพร่องที่ไม่เป็นไปตามหลักการวิจัย อาทิ การกำหนดชื่อเรื่องที่ไม่สอดคล้องหรือไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย การเขียนความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัยโดยขาดการเชื่อมโยงข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อนำไปสู่ปัญหาวิจัย ขาดการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัย การออกแบบการวิจัยไม่ถูกต้องเหมาะสมกับประเด็นหรือวัตถุประสงค์การวิจัย เป็นต้น ซึ่งถือเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ส่วนใหญ่ยังมีคุณค่าในการนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนาธุรกิจโรงแรมน้อย ส่วนใหญ่จะเกิดประโยชน์ต่อผู้วิจัยทางด้านการศึกษา ตลอดจนเป็นผลงานเชิงวิชาการของผู้ทำวิจัย อาจารย์ที่ปรึกษา และสถาบันอุดมศึกษาที่สนับสนุนทุนวิจัยมากกว่าที่จะเกิดประโยชน์ต่อธุรกิจโรงแรมหรือสถานประกอบการในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาธุรกิจโรงแรม บทบาทการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในฐานะเป็นแหล่งผลิตงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมตลอดระยะเวลาเกือบ 10 ปีที่ผ่านมาจึงค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่เป็นการผลิตผลงานวิจัยเพื่อผลงานทางวิชาการ และให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยคุณลักษณะของงานวิจัยด้านแหล่งที่มา ซึ่งพบว่าสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการผลิตผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม เนื่องจากงานวิจัยที่มีการเผยแพร่ในแหล่งข้อมูลงานวิจัยที่สำคัญของประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ทั้งหมดมีแหล่งที่มาจากสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จึงสะท้อนให้เห็นภาพที่ชัดเจนของบทบาทสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นแหล่งผลิตงานวิจัยให้กับประเทศ สอดคล้องกับแนวคิดของ อุดม คชินทร (Thairath Online, 2017, August 11) ที่

กล่าวถึงบทบาทสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในการเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อช่วยให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่ประเทศไทย 4.0 ผลการวิจัยสามารถบ่งชี้ได้ว่ามีจำนวนงานวิจัยด้านการโรงแรมและท่องเที่ยวเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการส่งเสริมการวิจัยอย่างจริงจังของภาครัฐผ่านหน่วยงานส่งเสริมการวิจัย และการมีระบบประกันคุณภาพการศึกษา แต่บทบาทของการวิจัยยังคงเป็นไปเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา การขอตำแหน่งทางวิชาการ และการบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการพัฒนาธุรกิจได้น้อย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิริพงษ์ รักใหม่ (Rugmai, 2015) และผลการวิจัยของ ลดาวัลย์ คำภา (Kampa, 2016) ที่บ่งชี้การปฏิรูประบบการส่งเสริมการวิจัย และการมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา นับเป็นปัจจัยหลักสำคัญที่ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เร่งพัฒนาผลงานวิจัย แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาปัญหาสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาไทย คือ การผลิตงานวิจัยที่ไม่มีคุณภาพ และไม่สามารถตอบโจทย์การพัฒนาประเทศได้

2. ผลการวิเคราะห์บทบาทการวิจัยต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรมด้านประเด็นการวิจัย ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ การพัฒนาบุคลากร การตลาด และพฤติกรรมผู้บริโภค สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากแหล่งผลิตงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นสาขาวิชาด้านบริหารธุรกิจ วิทยาการจัดการ และการตลาด ที่มุ่งศึกษาในประเด็นตามศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา ส่วนใหญ่มุ่งศึกษาในประเด็นที่คล้ายคลึงกัน ขาดความหลากหลายและเฉพาะเจาะจงเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาในธุรกิจโรงแรมเฉพาะด้าน นักศึกษาวิจัยในประเด็นเชิงทฤษฎีทั่ว ๆ ไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อัครวิน แสงพิกุล (Sangpikul, 2012) ที่วิเคราะห์งานวิจัยด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว พบว่า หัวข้อหรือประเด็นการศึกษาวิจัยส่วนใหญ่มีความซ้ำซ้อน ไม่ได้ช่วยพัฒนาองค์ความรู้และความเจริญก้าวหน้าต่อธุรกิจโรงแรมและท่องเที่ยวมากนัก แม่วนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 หลังการปฏิรูปการศึกษาเป็นต้นมา ประเทศไทยได้มีการปฏิรูประบบการส่งเสริมการวิจัยโดยการบูรณาการระบบการบริหารจัดการงบประมาณส่งเสริมการวิจัยให้เป็นไปเพื่อตอบสนองโจทย์ปัญหาวิจัยของประเทศ มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และชุมชนมากขึ้น (Rugmai, 2015) แต่ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมที่ได้รับการส่งเสริมการวิจัยน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นการมุ่งศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว หรือการพัฒนาชุมชน

3. ผลการศึกษาข้อบกพร่องของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม พบว่างานวิจัยตัวอย่างส่วนใหญ่มีข้อบกพร่องในประเด็นสำคัญที่เป็นผลมาจากการขาดทักษะด้านการวิจัยของผู้วิจัย ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของงานวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการวิจัยที่ยังขาดการเชื่อมโยงจากการทบทวนวรรณกรรม และการออกแบบการวิจัยที่ยังไม่มีความเหมาะสมกับบริบทของประเด็นการวิจัย นับเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้งานวิจัยจำนวนมากของประเทศไทยยังมีคุณภาพค่อนข้างต่ำ และไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามที่สังคมมุ่งหวังได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (Promsri, 2014) ที่ระบุไว้ว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้งานวิจัยไม่มีคุณภาพ เพราะขาดการเชื่อมโยงการทบทวนวรรณกรรมเข้ากับงานวิจัยที่ชัดเจน ไม่ได้ศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่ดีที่สุด แต่มุ่งศึกษาเฉพาะแหล่งข้อมูลทุติยภูมิมากกว่า

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ นอกจากนี้ผลการศึกษาวิจัยงานวิจัยด้านการโรงแรมและท่องเที่ยวของ อัสวิน แสงพิกุล (Sangpikul, 2012) ได้สรุปข้อบกพร่องในการวิจัยที่พบ ได้แก่ การขาดการสรุปวรรณกรรมเพื่อเชื่อมโยงไปสู่ประเด็นที่กำลังศึกษาวิจัย หัวข้อหรือประเด็นการวิจัยมีความซ้ำซ้อนไม่ได้ช่วยพัฒนาองค์ความรู้ การให้ข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ไม่ได้อ้างอิงจากผลการวิจัย และ งานวิจัยจำนวนมากมีคุณภาพอยู่ในระดับควรปรับปรุงหรือพอใช้ เป็นต้น จึงอาจสรุปได้ว่าในตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา แม้ว่าจะมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมเป็นจำนวนมาก แต่บทบาทของงานวิจัยในด้านคุณประโยชน์ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาธุรกิจโรงแรมให้มีความเจริญก้าวหน้ายังมีอยู่น้อยมาก เนื่องจากงานวิจัยส่วนใหญ่ยังคงมุ่งประโยชน์ด้านการศึกษาและยังมีข้อบกพร่องตามหลักเกณฑ์การวิจัยค่อนข้างมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผลการศึกษาวิจัยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในครั้งนี้ แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งผลิตงานวิจัย การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญและเชื่อมโยงกับกลยุทธ์และทิศทางการส่งเสริมการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความตระหนักต่อการให้ความสำคัญกับคุณภาพของการวิจัยและประโยชน์ของการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาธุรกิจโรงแรม ในขณะเดียวกันผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาและผู้กำกับดูแลนโยบายด้านการวิจัย ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพและคุณค่าของงานวิจัยในการที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจโรงแรมได้อย่างแท้จริง

2. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยธุรกิจโรงแรมเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการวิจัย บ่งชี้ว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาวิจัยในเชิงทฤษฎีทั่วไปที่ใกล้เคียงและซ้ำซ้อนกัน อาทิ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการตลาด และด้านพฤติกรรมผู้บริโภค เป็นต้น งานวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรมในช่วงที่ผ่านมาจึงมีบทบาทต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรมน้อยมาก การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยในอนาคตจึงจำเป็นต้องเชื่อมโยงกับความต้องการของภาคธุรกิจโรงแรมโดยตรง ผู้วิจัยควรศึกษาบทวนที่มาของปัญหาวิจัยจากปัญหาที่เกิดขึ้นในธุรกิจโรงแรมเพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นปัญหาวิจัยที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาธุรกิจโรงแรมให้เจริญก้าวหน้าเกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการให้บริการ โดยให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาวิจัยที่เป็นปัจจุบันและรองรับการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในอนาคต ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจและธุรกิจโรงแรมยังต้องการข้อมูลจากผลการวิจัยเพื่อรองรับการนำไปใช้ตัดสินใจในการพัฒนาธุรกิจโรงแรม ตัวอย่างเช่น การศึกษาวิจัยรูปแบบการให้บริการโรงแรมใหม่ ๆ การจัดการอาหารส่วนเกิน (Food Surplus) หรือการจัดการขยะจากอาหาร (Food Waste) การให้บริการธุรกิจโรงแรมแก่บุคคลเฉพาะกลุ่ม และการออกแบบโรงแรมเพื่อรองรับผู้สูงอายุและผู้พิการ หรือการออกแบบตามแนวคิดการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล (Tourism for All) เป็นต้น

การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม จากผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ข้อบกพร่องของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการขาดทักษะในการวิจัยของผู้วิจัย ปัญหาด้านกลไกการส่งเสริมการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาตลอดจนบทบาทในการกำกับดูแล และให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทำให้งานวิจัยจำนวนมากยังไม่มีคุณภาพและไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อช่วยพัฒนาธุรกิจโรงแรมได้ ดังนั้น การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยด้านธุรกิจโรงแรมของหน่วยงานต่าง ๆ และสถาบันอุดมศึกษา จึงควรให้ความสำคัญต่อกลไกการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย การกำกับดูแลและการให้คำปรึกษางานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะทางด้านการให้ความสำคัญต่อการสังเคราะห์ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม และการศึกษาปัญหาของธุรกิจโรงแรมเพื่อนำไปสู่การกำหนดปัญหาการวิจัย รวมถึงการออกแบบการวิจัยที่สอดคล้องกับประเด็นปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย อย่างไรก็ตามการให้ความรู้ด้านการวิจัยแก่ผู้วิจัยแม้ว่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มคุณภาพของงานวิจัยได้ระดับหนึ่ง ในขณะเดียวกันผู้วิจัยจำเป็นต้องเรียนรู้ทักษะการวิจัยและสังสมประสบการณ์ในการวิจัยที่หลากหลายอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยบทบาทของงานวิจัยที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์ห่อภิมานโดยมุ่งศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะที่มาจากงานวิจัยด้านโรงแรม โดยไม่ได้ศึกษาถึงบทบาทของงานวิจัยที่ถูกนำไปใช้โดยผู้ประกอบการหรือผู้บริหารในธุรกิจโรงแรม การวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษาในมุมมองของภาคธุรกิจโรงแรมที่มีการศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ว่ามีการได้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยในช่วงเวลาที่ผ่านมามากน้อยเพียงใด รวมถึงควรศึกษาความคิดเห็นและความคาดหวังของธุรกิจโรงแรมว่าต้องการให้มีการศึกษาวิจัยในประเด็นใดบ้าง และคาดหวังต่อการวิจัยในการช่วยพัฒนาธุรกิจโรงแรมอย่างไรบ้าง

2. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยเพียงรายงานฉบับเต็มที่มาจากฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่อง และสามารถประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการโรงแรมได้ ในขณะที่ยังมีงานวิจัยด้านการโรงแรมอีกจำนวนมากที่ยังมีการเผยแพร่ในรูปแบบอื่น ๆ ด้วย ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมที่เผยแพร่ในรูปแบบอื่นด้วย ทั้งที่เป็นรายงานวิจัยฉบับตีพิมพ์ บทความวิจัยทั้งที่ตีพิมพ์ในวารสารหรือออนไลน์ รวมถึงรายงานวิจัยในเอกสารสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceeding) เป็นต้น เพื่อศึกษาถึงภาพรวมของการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมทั้งหมด

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยที่มีประเด็นวิจัยเกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมที่มีการเผยแพร่เป็นรายงานฉบับเต็ม (Full Report) อยู่ในฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงงานวิจัยได้ง่าย เช่นเดียวกับผู้ประกอบการโรงแรมทั่วไปหากต้องการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาธุรกิจโรงแรม

การศึกษาวิจัยจากรายงานวิจัยฉบับเต็มทำให้สามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องและสามารถประเมินคุณค่าและคุณภาพของงานวิจัยได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามปัจจุบันมีวิจัยด้านการโรงแรมจำนวนมากได้เผยแพร่ผลงานวิจัยในรูปของบทความวิจัย ซึ่งการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไม่ได้รวบรวมงานวิจัยที่เผยแพร่ในรูปบทความวิจัย เนื่องจากบทความวิจัยบางบทความเป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานวิจัยทั้งเรื่อง รวมทั้งบทความวิจัยได้มีการกลั่นกรองปรับแก้ไขข้อบกพร่องบางประการจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) บ้างแล้ว ทำให้การศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อบกพร่องของงานวิจัย และการประเมินคุณภาพงานวิจัยไม่สามารถสะท้อนผลลัพธ์ที่แท้จริงได้

References

- Cooper, H. M. and Hedges, L. V. (1994). *The handbook of research synthesis*. New York: The Russell Sage Foundation.
- Cooper, D. R. and Schindler, P. S. (2011). *Business Research Methods*. 11th ed. Singapore: McGraw Hill.
- Czarł, A. and Belovecz, M. (2007). Role of Research and Development in the 21st Century. *Revista Informatica Economica*, 4(44), 25 – 28.
- Glass, G.V., McGaw, B. and Smith, M.L. (1981). *Meta-Analysis in Social Research*. Beverly Hills : Sage Publications.
- Jamornman, U. (1988). *Analysis of attribute data*. Bangkok: Funny Publishing.
- Institution for Tourism Professional Training. (2012). *ASEAN Common Competency Standards for Tourism Professionals*. Ministry of Tourism and Sports.
- Kampa, L. (2016). *National 20 years Strategy and Plan 12*. Office of the National Economic and Social Development.
- Khemthong, S. (2009). Synthesis of Marketing Research on Hotel Business for the period of 2002-2007. *Modern Management Journal*. 7 (2), 41 – 52.
- Kotler, P. and Keller, K. L. (2006). *Marketing Management*. 12th ed. North Florida: Pearson Prentice Hall.
- Krippendorff, K. (1980). *Content Analysis: An Introduction to its Methodology*. Sage Publications, Newbury Park.
- National Research Council of Thailand. (2012). *National Research Policy and Strategy Vol.8 (2012 - 2016)*. Bangkok: The Agricultural Co-operative Federation of Thailand Printing.

- Office of Education Council. (2009). *Synthesis Report on Research of Thai educational quality: Meta-analysis*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing.
- Polsarum, P. (2006). *The Study of Trends for Education Research and Development for the Future*. Bangkok: Office of Education Council.
- Promsri, C. (2014). Literature Review Guidelines for Theses Graduate School. *Executive Journal*. 34(1), 11 – 22.
- Rugmai, S. (2014). *Human Resource Development in Hotel Business Based on ASEAN Competencies Standard*. Dusit Thani College Journal. 8(1), 195 – 213.
- Rugmai, S. (2015). *Development and Trends of Private Institution*. Ph.D. thesis. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Sangpikul, A. (2012). *An Analysis of Tourism and Hotel Studies in Thailand During the Past Decade (2000 – 2010)*. Bangkok: Dhurakit Pandit University.
- Sinlarat, P. (1973). *University Development in Thailand*. Master's thesis. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Thairath Online. (2017, August 11). Deep disclosure “Ministry of Higher Education”, Mahidol University President speaks on the origin of Thailand 4.0. Retrieve from <https://www.thairath.co.th/content/1034335>. (1 December 2017).
- Thansejtakit. (2016, March 2). In 2016, hotel business grew by 4.7-6.0 percent. It also faces many challenges. Retrieve from <http://www.thansettakij.com /2016/03/02/34817>. (8 August 2016).
- The Thailand Research Fund. (2002). *Research on tourism in 1986 - 2001*. Bangkok: TRF.
- Tulayawasinpong, S. (2011). *Tourism Professionals Roadmap for Preparing to ASEAN Free Workers*. TDRI.
- Walker, J. R. (2009). *Introduction to Hospitality*. 5th ed. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Wiratchai, N. (1999). *Meta-analysis*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Wongwanich, S. and Wiratchai, N. (2007). *Guidelines for Thesis Counseling*. Bangkok: Center for Innovations Textbooks and Academic Papers, Chulalongkorn University.

Dr. Siripong Rugmai, Ph.D. Degree in Higher Education from Chulalongkorn University and Master of Science (Honors) in Applied Statistics from NIDA. Currently Position is Vice President for Research Division, Dusit Thani College.